

Sygn. akt I CSK 2308/22

POSTANOWIENIE

Dnia 11 sierpnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mariusz Załucki

w sprawie z wniosku J. T. K.
z udziałem P. B. K. i E. O. spółki akcyjnej w G.
o ustanowienie służebności przesyłu,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 11 sierpnia 2022 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestnika P. B. K.
od postanowienia Sądu Okręgowego w W.
z dnia 5 września 2019 r., sygn. akt I Ca [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. ustala, że każda ze stron ponosi koszty związane ze swoim udziałem w sprawie.**

UZASADNIENIE

P. B. K. – uczestnik postępowania z wniosku J. T. K. o ustanowienie służebności przesyłu złożył skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w W. z 5 września 2019 r., którym oddalono jego apelację od postanowienia Sądu Rejonowego w R. z dnia 25 października 2018 r., mocą którego ustanowiono żadaną służebność przesyłu za wynagrodzeniem.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.).

Skarżący uzasadnił wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania potrzebą dokonania wykładni art. 305² § 1 i § 2 k.c. w zakresie sposobu uwzględniania elementu wynagrodzenia w postaci tzw. szkody lokalizacyjnej, gdy dla nieruchomości została wydana decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, która zastępuje dla tej nieruchomości miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Zdaniem skarżącego konieczność uwzględnienia szkody lokalizacyjnej wynika z uchwały III CZP 88/15, w której Sąd Najwyższy orzekł, że uszczerbek, który podlega wyrównaniu na podstawie przepisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym nie może być wyrównany w ramach wynagrodzenia za obciążenie nieruchomości służebnością przesyłu. Zdaniem skarżącego rozumując *a contrario* uszczerbki, które nie podlegają wyrównaniu na podstawie tej ustawy powinny być uwzględnione w kalkulacji wynagrodzenia za ustanowienie służebności przesyłu.

Problem przedstawiony przez skarżącego nie dotyczy rozbieżności w wykładni żadnego przepisu prawa. Sąd Najwyższy kilkakrotnie już podkreślał, że wynagrodzenie powinno być ustalane każdorazowo indywidualnie i dostosowane do okoliczności, w tym zakresu, charakteru i trwałości obciążenia, jego uciążliwości, wpływu na ograniczenie korzystania z nieruchomości przez właściciela, zmniejszenia jej wartości; powinno być ustalone proporcjonalne do stopnia ingerencji w treść prawa własności, uwzględniać wartość nieruchomości i w takim kontekście mieć na względzie szkodę właściciela z uszczuplenia prawa własności (zob. np. postanowienia SN z 20 kwietnia 2017, II CSK 505/16 oraz z 18 kwietnia 2012 r., V CSK 190/11).

W uchwale, do której odniósł się skarżący wskazano jedynie na dwie, odrębne podstawy prawne do dochodzenia roszczeń związanych z ograniczeniami prawa własności nieruchomości. Nie można na jej podstawie wysnuć wniosku, że

wynagrodzenie za ustanowienie służebności przesyłu jest instytucją nadrzędną, ogólną, znajdująca zastosowania do rekompensaty każdego uszczerbku.

Pogląd o potrzebie indywidualnego wyliczania wynagrodzenia z art. 305² k.c. jest ugruntowany w orzecznictwie Sądu Najwyższego i cieszy się poparciem większości doktryny prawa, nie zachodzi więc potrzeba dokonania wykładni tego przepisu w opisanym zakresie.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania, o kosztach postępowania kasacyjnego orzekł zaś na podstawie art. 520 k.p.c.

[as]